DIVA VIRGO
ASPRICOLLIS.

MIRACVLA EIVS PRAECIPVA

A

IVSTO LIPSIO

ET

ERYCIO PVTEANO

DESCRIPTA.

IVSTI LIPSI

DIVA VIRGO ASPRICOLLIS:

NOVA ejus BENEFICIA & ADMIRANDA,

In ordinem selecta.

Conventus S. Mariae de Scala Urbis

LOVANII,
Apud Henr. Hastenium, & Petr. Zangrium.
cIↄ. Iↄc. XXIII.

S. Mariae de Scala Urbis

SERENISSIMAE
ISABELLÆ
CLARAE EVGENIAE,
INFANTI
HISPANIARVM,
PRINCIPI ET DOMINÆ NOSTRÆ.

DIVAM VIRGINEM ASPRICOLLEM ad te, DOMINA noſtra, adfero: tuam illam, animo ſemper cultam, corpore & oculis etjam aditam atque uſurpatam. Pietas tua cui non innotuit? quam velut hereditariam virtu-

tem vindicas, ab avis proavíſque tranſmiſſam, & vel ab ISABELLA illâ (cujus nomẽ feliciter refers) FERDINANDI conjuge aſſumptam. O magnam Reginarum! & cùm aliis laudibus, tum hac duplici eximiam, Modeſtiæ, & Pietatis; quę utraque in te effulget. Quid autem Principibus dignius? Proximi à Deo ſunt, & vicem atque imaginem ejus in terris repræſentant: ergo & colere ac venerari magis par eſt, quò propiùs & norunt ſupremum illud Bonum, & ſenſerũt. Tu facis. & quamquam inter turbas tumultúſq; bellicos, ver-

ſa

ſa ad Deum , verſa ad Divam, votis precibúſque in hoſtem, ut PRINCEPS maritus conſiliis & armis, pugnas. Et expugnabis ô SERENISSIMA, confide : & miſerator ille Deus iamnunc ſigna mittere cœpit placati ſui in Belgas animi, aut certè placandi. Quò Miracula hæc nova pii prudentéſque interpretes trahunt, & benignitatem Numinis ſic palàm & ſubitò oſtenſam, velut auroram eſſe Solis illius concordię & pacis mox ſecuturę. O fiat, & exorere! & nobis bonos hos PRINCIPES habere & frui fas ſit, in tranquil-

quillitate temporum ; atque ipſos Belgicam ſuam videre, qualis olim fuit, ab omni externo decore formoſam & florentem. Iterùm, FIAT. Lovanii, xv. Kalend. Maĳas, anno Chriſtiano ∞. Iↄc. v.

AD

AD LECTOREM.

HALLENSEM DIVAM cùm nuper dedi; meritò jungetur hæc altera, ad quam non solùm viri magni & religionis nostræ Antistites, sed ipse meus animus, vocarunt. Silerem sic in propinquo, & tantâ omnium admiratione, bonorum etiam exsultatione, gesta? Diffundantur, & eant in sæcula: & Diuæ nova gloria, Miraculis fides adstruatur. Quid enim de hominibus dicam, si quis non abnuit, sed ambigit, in tam illustribus? nec homines esse; aut certè sponte oculos claudere, ne Solem hunc admittant tam claræ veritatis. Sunt enim in sensibus nostris pleraque gesta: quid etiam? ne fraus & fucus imponant, publico mandato Illustrissimi Mechliniensis Antistitis explorata & inquisita, à Reverendissimo Antuerpiensi Episcopo, IOANNE MIRÆO: qui & scripto ea, cum fide & industriâ, digessit & consignavit. Ab illo hausi: itemque à viro docto, prudenti, pio, PHILIPPO NVMANNO, qui ipse etiam

linguâ nostrâ Belgicâ divulgavit. Lege igitur, & crede. Ac sunt pleraque omnia ista vera & mera BENEFICIA, *in salute hominum curandâ: corporis quidem, sed & per eam animi, ad divinum cultum sic excitandi. Varietatem ideò tantam non habent: neque stilus noster colores, ut sic dicam, aut ornatum. Quid etiam opus est? pluribus scripta, plures legant & intellegant: & alibi deceat, doctum aut disertum esse. Non philologi, sed philothei huc vocantur: aut etiam illi, sed ut sint isti. Versiculos interim miscui, quasi paritatis illius condimentum: & si boni sunt, pellant oblectatione fastidium; si alii, discutiant risu. Sed meo animo, Lector, nihil horum valdè observes: sensum intende, & finem apprehende, qui est pium bonúmque esse.* DIVÆ *etiam novam gloriam attende: & quàm ex vero vaticinata sit,* Beatam me dicent omnes generationes. *Omnes, & ex ævo in ævum sic erit.*

I. LIPSI

IVSTI LIPSI

DIVA VIRGO ASPRICOLLIS:

NOVA ejus BENEFICIA & ADMIRANDA.

PRÆFATIO.

Aliquid pro fide Miraculorum: decorum hujus ſcriptionis, & fructus: illa ad Deum communiter, mox propriè ad verum illum ducere.

CORONAM ad te, DIVA, adfero, è floribus tuis plexam, è vicino horto tuo decerptam. Et recenter decerptam: ut etiamnunc ſenſus ſuavitate, animos admiratione afficiat atque adflet. Vbi eſtis, qui paullò vetuſtiora elevatis, aut illuditis? ecce nova novitia: ecce in oculis atque auribus omnium noſtrûm geſta: ecce concurſu, plauſu, fructu gentium celebrata. Quæ

fides poteſt eſſe in rebus humanis, ſi hæc non eſt? Quamquam iſta ipſa, attendite, fidem vetuſtioribus etiam illis, vel ab exemplo, ſtruunt. Si enim nunc facta, & videmus: cur nuper & olim abnuam fuiſſe? Idem ille Deus eſt qui patrat, eadem illa MATER-VIRGO, per quam patrat, & quam honore hoc honeſtat, & attollit. Imprudens non dicam religionis, ſed numinis eſt, qui abjicit diffidentiâ, aut negat. Omni ævo fuere, pleriſque omnibus locis: & erunt in ævum, etſi parciùs, denſiùs, vt divinæ Providentiæ viſum. Ideò piè & utiliter hæc ſcribi, & prodi poſteris arbitror: utinam majores noſtri induſtriè & intentè ſemper feciſſent! Annales condimus, & facta aut facinora hominum, imò & ſcelera propagamus: & non magis Dei Divorumque opera decet, & juvat? Decet: & de me, animum; manum, ſtilum illuc dabo, & verſu libet teſtari.

O Heliconij
Numina collis,
Quondam culta,
Ite, valete.

Ego demuto, &
Transfero caſtra
Ad COLLEM *alium*
ASPERVM, ACVTVM.

Gra-

Grauiora ætas
Grauior ſuadet.
En ego metam
Iamnunc video,
Palmam adſpiro
Illam cælicam,
Permanſuram.
Cetera lapſa,
Aut lapſura,
Fluminis inſtar.
Vndam trudit
Veniens vnda:
Atque diem dies,
Horam ipſa hora.
Has inter fugas,
Quid molimur
Vani vana?
Me cùm video,
Quid facti habeo
Tot iam luſtris?
Legi publicè,
Scripſi publicè,
Quo fine, aut bono?
Famam peperi,
Hoc eſt, fumum,
Hoc eſt, vmbram,
Aut, vt verius,
Vmbræ ipſam vmbrã.
Sapio, fugio,
Ad quod aſylum?
O DIVA, *tuum.*
Tu reparatrix
Miſeræ ſortis
Primorum hominum,
Cælo pulſos
Iterum cælo
Aſſeruiſti.
Et nos aſſere,
Suſcipe, dirige.
In laudes tuas
Linguam ſolvimus,
Et ſolvemus,
Dum lingua hæc erit,
Dum vita hæc erit,
Donec ea vtraque
Fati lege
Diſſolventur.

Decet igitur ea ſcribere, ſed & juvat. An non juvet, vbi tam palàm fructus, & tam magnus eſt? & fructus quidem non unus. ille primò, quòd Miracula communiter religionem in animis excitant, & Deum credere, Deum colere, ſuadent & inducunt. Quis eſt tam alienus à pietate, qui ubi rem eventumq́ue novum, à naturâ, à ratione diſſonum videt, non moveatur animo & intimis præcordiis, & velut ictu quodam admirationis percuti ſe fateatur? Itaque clauſos vel conniventes aperit oculos, ad alta tollit, & Numen aliquod in his agnoſcit, cui uni cauſſam delegat. Inde ad venerationẽ componitur, ad fidem diſponitur: & hic eſt primus ille, & communis fructus Miraculorum. Alter magis diſtinctus, quòd ad veram religionem ducunt, ſive potiùs trahunt. Fit enim divinâ benignitate, & arcanâ Providentiâ, ut vera Miracula nuſquam, niſi in verâ fide, & à fidelibus patrentur: ne falſa quidem ſępe apud alios, & certè non ſic conſpicua & inſignita. De *Veſpaſiano*, *Hadriano*, talibus, quædam leguntur, fronte &

te & facie Miraculorum : ſed inſpecta dignoſcuntur, & vanitas aut ſimulatio adparent: & quod dixi, rarò eaipſa edita, ne ſi Magos quidem omnes adjungas, vel milleſimâ pro noſtris parte. Ergo ubi ea video, & tam certa & crebra video: quid, niſi favorem & inclinationem Numinis agnoſco? quid etiam, niſi velut tubam & claſſicum audio, quod ad talem fidem & cœtum appellat? Benè Auguſtinus: *Catholicæ Eccleſiæ auctoritatem Miraculis eſſe* INCHOATAM, *Vetuſtate* FIRMATAM. Vtrumque agnoſco. & initia, Miraculis eguerunt; & progreſſio, ævi auctoritate ſe defendit. Sed & in ipsâ Vetuſtate, Miracula uſum habent. Sicut pueris lac neceſſarium eſt ad alimentum, viris etiã utile & juvat: ſic tirones aut errones in fide Miraculis nutriuntur, viri & robuſti etiam oblectantur. Itaque idem Deus, etſi Chriſtianis, tamen extraneis à Catholicâ, hoc donum non indulget: teſſeram veri ſui cultus ſervat. Auguſtinus: *Culmen auctoritatis obtinuiſse Eccleſiam Catholicam, hæreticis* MIRACVLORVM MAIESTATE *damnatis*. Ita verò majeſta-

Contra Epiſt. Manich. cap. IV.

De vtil. cred. cap. XVII.

majestate & splendore illo damnatis. An nõ majestas est, divina illa opera edere? cæcis lumen, claudis gressum, ægris salutem, mortuis vitam reddere? Nostri faciunt: & imperium in ipsos Dæmones etiã exercent. Hæc cùm vident, qui in beato cœtu isto sunt, jure firmantur, & disputationum omnes nebulas factorum Sole dispellunt. Clamant cum pio scriptore: *Domine, si error est, à te decepti sumus. nam ista in nobis tantis signis & prodigijs confirmata sunt, & talibus, quæ non nisi per te fieri possunt.* Et agnoscas sanè hîc divinam bonitatem. qui non contentus libris sacris & concionibus ducere & docere, hæc etiam Miracula superiore & nostro ævo adjungit, suis firmandis, aliis formandis. Nec uno ea loco, aut tempore: spargit & variat, ut plures certò cognoscant, nec aurium solùm, sed oculorum sensu hauriantur. Quid in nostrâ Belgicâ, factionibus istis civilibus, & sacris, nónne passim ea edidit: & iam recenter edit, in viciniâ hac nostrâ, limite à partibus infesto? Edit, & triumphamus ac plaudimus: & sunt ea ipsa, quæ stilo eo vulgatum.

Richar. de S. Victore. De Trinitate lib. 1. cap. 2.

Perge

Perge calame, perge, pange Virginis Miracula,
Quæ Sichemiensi in agro, tractu COLLIS ASPERI
Evenère, itémque eveniunt, arbitris his sensibus.
Nos videmus, nos audimus: quis profestus abnuet?
Nisi professus Scepticam ipsam, & hæresim Pyrrhoniam.
Perge calame, perge laudes Virginis diffundere,
Illius, quæ peperit orbi Servatorem gentium,
Illius, quæ pergit orbi dare, donare, munera.
Sanat ægros animi, sanat ægros etiã corporis.
Quàm benigna in his volénsque, quàm potens & efficax,
Vis videre? vide sis nostra, sed mentem affer & fidem.
Illam pronam, & istam promptam: frustrà alioqui istæc legas.
* *In divina non inquire, crede, qui fructum petis.*

* Miracula divina consideranda sunt, & nõ discutienda. *Gregor.*

MIRACVLVM I.

Mulier oculis graviter affecta, statim sanata.

Anno ∞. IↃC. II. Mense Iunio.

PVllulare, ut sic dicam, Miracula cœperunt anno ∞. IↃC. II. Etsi jam antè plurima: unde enim locus aliter in tanto cultu, & confluxu? sed parùm observata, aut quidem consignata sunt: & certum nobis, nihil nisi certum dare. Primum igitur quod memorem, fuit in PETRONELLA RIDDERIA, uxore LAMBERTI BALDVINI, boni & strenui equitis, in bonâ selectaq; alâ BARONIS GROBBENDONCQVII, quæ Diesthemii metationem suam tunc habebat. Hæc mulier ab oculis graviter laborare cœpit, plures dies affligi, & velut vermium (ita loquebatur) erosiones sentire: donec cæca denique, prorsus & bonâ fide, est facta. Medici culpabant assiduos acrium humorum defluxus in eam partem: culpabant, nõ sanabant. Ista queri, lamentari, doloris & orbitatis illius impatiens esse. At enim mulierculę aliæ miserantes, rogant & suggerunt, *Ecquid ad Divam*

Divam Aſpricollem vellet deduci? Multis ibi medelam adhibitam, & in manu Dei ac Divæ eſſe, ut ipſi. Statim aſſentit, fidem & fiduciam habet, & jam eſt in viâ. Appropinquat, ecce dolores minuunt, viſio redire incipit: nondum tamen tota. Illa alacris pergere, & ad fontem primò, ſive ſcaturiginem modicam ſub Sacello deduci. Ibi lavat aquâ oculos: venit deinde ad ipſum Sacellum, proſternitur, orat: quid verba facio? dicto citiùs viſum & ſanitatem recipit. gaudet, clamat, cum lætis læta domum abit.

MIRACVLVM II.

Sanguinis ſudor in ſtatuâ.

VEnerant Sichemium è magiſtratibus pagorum adjacentium, negotii publici cauſsâ: eoque peracto domum quiſque redituri, ad ſacrum tamen locum, religionis & orationis ergô, divertunt. Quinque erant: atque ii dum corpore flexo orant, unus intentior in Divam, guttam ſanguinis, floridè purpurantem, in labro ejus videt. Hæret, ambigit,

Anno ∞.IↃC.III. Menſe Ianuar.

bigit, accedit: & audet manu tangere, & digitis primoribus abstergere. Attonitus, ostendit proximis, pariter mirantibus: atque ecce alia eodem loci gutta se ostendit, & ab alio detergetur. Fit tertiùm, fit quartùm: quam primus ille (VVALTHERVS VVCKELENVS nomen) candido linteo exceptã, omnibus exhibuit, veri sanguinis colore & facie: mansitque & in posterum diem, denarii nummi modulo diffusa, sed dilutiùs rubens. Circumspicere iis cura fuit sacelli tectum, & num perplueret: nequis humor fortè dilapsus fefellisset. nihil fuit: ne ipsa quidem statua colore ullo novo tincta jampridem. sed quidquid, & quaquâ caussâ hoc fuit, vi cælesti ex arido ligno stillavit.

Quid signi tamen hoc fuisse dicam?
An sudas, Dea, sanguinem hoc in ævo,
Quo sanguis malè funditur: dolorem
Et sic exprimis? an magis cruenta
Sistes bella, tuisq́ue gutta labris
Vt tersa fuit, sic & madenti
Huic fiet patriæ? ô benigna, fiat:
Et juva precibus, Deumq́ue placa.

MIRACVLVM III.

Puella claudicans correcta.

AReſchoti erat MARIA LEVKENA, FRANCISCI & CATHARINÆ filia, decem admodum annos nata. Contractio huic in tibiâ & pede facta eſt dextro, & vel tres digitos minuit ab altero. Minuit etiam craſſitie, cœpitque marceſcere & tabêre. Tres annos ita fuit, difficili aut nullo inceſſu: nec medicina ſubvênit. Mater excita miraculis, ad Divã eam ducit, & in equo ventum ad Demeram, propinquum Colli flumen. Sed ibi ſalebræ, lamæ & uligines erant, infida equiti: & filia deſcendit. Pedibus connisa, & identidem lapſabunda, ægrè quidem, tamen eò pervenit. Funduntur preces, ſtatim malum mitius, & vigor tibiæ redditur, pedibuſque ſuis domum ex facili redit. Ipſa mox tibia par & æqualis undique concinnatur; craſſa, longa, ut ante noxam illam fuit. Verbo, nullum ejus ultrà veſtigium. Menſe Aprili.

Tale fac nobis, veneranda mater.

Claudimus gressu invalidi, atque scambi,
Semitam virtutis inire lenti:
Fac properemus.
Corrige incurvos, vitiisq; fractos:
Vt domum læti redeamus, illam
Quam colis cum prole tuâ, colesq;
Omne per ævum.

Miracvlvm IV.

Apoplexia, & cæcitas sublata.

Mense Majo.

GRAVI etiã morbo (siue Apoplexia fuit) ANNA VERREYCKIA succubuit, in pago Tistelio, qui Sichemio est vicinus. Alius deinde oculorum accessit, & visio planè deliquit. Quæ lamenta illius miseræ? quæ mariti afflictio? nam ille hanc immobilem ferre, referre, ad lectum, focum, mensam, sellam, opus habebat, & deserere aliud pænè omne opus. Tres menses ita perseverat: ad vicinam Divam itur, & quàm promptè & certò auxiliarem! Vix venit, precata est, impetravit: & membra atque oculos, id est alteram vitam, recepit.

Mi-

MIRACVLVM V.

Quidam ob dicteria punitus.

ATQVI & vindicem ſe, non beneficam ſolùm, eſt cùm oſtendit. Dieſthemii civis erat (nomen conſilio non prodimus) qui uxorem ſuam aliaſq́; fæminas illudebat identidem, ut fæminas; quæ ad hanc imagunculam aut pupam irent, & quæ ſolent iſti talium contemptores. Ad Divam convicia venerunt: ab eâ ſupplicium, an remedium dicam? nam utrumque fuit, & hoc ab eo fluxit. Statim ille, ſine cauſsâ aliâ, claudus effectus, internis doloribus etiam adflictus, denique lecto adfixus. Quid aïs homo? numen agnoſcis? Agnoſcit. ad Divam ſe vertit, & ſeriò pœnitens pacem veniamq́;, tum & ſanitatem apprecatur. Vovet ad Collem ire, & ivit. O benignitas! ſanitatem corporis ſtatim recipit: an non & animi? putamus.

Evenit, evenit hoc. audi impia turba, profanis
Quæ ſalibus gaudes divina illudere facta.

Eſt

Est Numen, quod cuncta oculis hæc arbitratur:
Est quoq;, cùm punit. si non; in tempore fiet,
Credite, cũ fuerint vatãi lumina adempta.

MIRACVLVM VI.

Tabes, cæcitas, tumor, simul curata.

ALIVD, sed eodem opido. IOANNA ibi MASIA vidua, ex marito LVDOVICO CASTELIO infantem unius anni habebat, solatium & delicium, sed quod vertit in pœnam. Nam ille morbo trimestri affligi, tabescere, & ossa ac pellis totus esse. Præterea, & dextrum oculum amisit, & inter cæculos jam censeri. Aliud? aliud. tertium malum tumor in gutture, quem ἀνδρυσμὸν, ab illapsu pravæ materiæ, Græci vocant. Et puer pæne, & mater, confecti: quid remedii? humana experta erat; talum à sacrâ lineâ, ut sic dicam, movet, & ad Divam nostram venit. Ter invisere & venerari eam, sexto quoque die (Veneris dicimus) vovet: & incipit. Ac primâ visione, puerum in ipsâ arâ

arâ cùm deposuisset, ad se recipit, jam mitiorem & meliorem: atque adeò in brachiis ejus (olim non factum) suaviter indormientem. Venit iterùm, iterumque meliùs; tertium, & jam infans membris valetudinem, oculo lumen recipit, & pro undique sano deinde fuit.

MIRACVLVM VII.

Quidam in asthmate & claudicatione sanatus.

HVYVM terræ Eburonium opidum (Iuhones Taciti fuisse arbitrantur) civem habet Bertrandum, fabrum ferrariũ: qui sævâ correptus lumbagine, itemque suspirio & asthmate, ita virium vacuus est factus, ut ægrè primò opus facere, denique desinere deberet: lecto etiam quinque circiter menses affixus. Fessus tam longi decubitûs, pridie festi Paschatis tentat surgere; & ecce dum connititur, tibiam sinistram videt toto pede breviorem dextrâ esse. Miratur, angitur: fulcris incipit uti, eaque alis brachio- Mense Iunio.

 rum

rum ſupponit, & ſic lentè huc illuc ſe tranſfert. Aliquamdiu ſic fuit: audit de Divâ Virgine, novelliſq; Miraculis: capitur ire, & in animo obfirmat. Quid facies æger, & claude, Vulcani fili? Animus, inquit, transferet: & quoniam opes ad currum non erãt, pedibus ſuis, illiſq; ligneis, dat ſe in iter, Iunio præcipitante. Dies ferè quinq; in eo eſt, leucas decem ita conficit, & optatum collem venit: magno ſuo labore, & totius corporis fatigatione. At ſpes & animus ſublevant: & calidas mox preces ante aram edit: deniq; ſacellum ter, identidem orans, ambit. In ambitione alterâ, viſus adflari ſpiritu, aut aëre vehementiore: & cum eo calorem & vigorem membra artuſq; penetrare. Denique tertiâ, ipſam tibiam ſiniſtram è contractione laxari, extendi, parem jam alteri factam. O lætitiam ejus, ſed trepidam! & vix ſibi ſenſibuſq; credere. Tamen res fidem facit: & fulcris abjectis, rectus ad aram & alacer ire, gratias agere, laudes prædicare. Fecit & poſteà, menſibus interjectis: atque ibidem videndum ſe exhibuit, ſanum & rectum.

MIRA-

MIRACVLVM VIII.

Apoplectica in pede & manu restituitur.

CIRCA Aquas-grani, nobilem urbem, & Carolo illi Magno olim in amoribus, habitavit in pago Esselbekâ, MARIA ISERTANDA: quæ diu in languore aut morbo, denique paullò melior, conatur in cellam subterraneam (ubi penu nostri condunt) descendere: & in ultimo, ecce, gradu Apoplexia invadit, abjicit; latere dehinc sinistro affectam, itemque pede & manu, sic ut sine motu aut vitâ eæ partes viderentur. Ipsa quidem manus in pugnum astricta, nec aperiri vi aut arte ullâ poterat. Decem septimanas ita fuit. in quarum exitu, aures ejus de Colle Aspero sermo pepulit, & ire inclinavit, & ivit. Vt vicina fuit, fassa est sentire velut pruritum in affectâ manu: & mirabitur, quia jam diu adeò sine sensu ea pars, ut nec stimulis aut punctionibus excitaretur. At tunc deinde, non sensum solùm, sed veterē usum recepit: & fidem spectantibus, eam aperuit, movit,

capiti admovit, atque adeò in proximo tu-guriolo ſolutos capillos diſpoſuit ipſa ſibi, atque ornavit. Idem in reliquo corpore fa-ctum: ſana abiit, ſana perſeveravit.

Miracvlvm IX.

Claudus & paralyticus erigitur.

Menſe Iulio.

HEnricvs Caphenbergivs, è terrâ Limburgenſi, annos ipſos octo (tempus obſerva) claudus & ſine uſu pedum, reſolutione quâdam nervorum fuerat, ut vix etiam fulcris poſſet ire. Multa pater con-ſilia vel auxilia audiverat, adhibuerat: fru-ſtrà, non remittebat malum. Fama accidit de noſtrâ Divâ, & iter eò intendit: precibus effuſis ipſo die Viſitationis Virginis, animo & corpore factus melior; domum iterùm cœpit reverti. Sed dum Aquaſ-grani tran-ſit, & Divam ibi tutelarem in ſuâ æde ſalu-tat, ita recreatus eſt, ut alterum è fulcris depoſuerit, uno contentus. In fine autem Iulii, noſtram Aſpricollem reviſens, ite-rumque piè venerans, totam ſanitatem & greſſum

gressum recuperat, nullo adminiculo ultrà usus, aut egens.

MIRACVLVM X.

Hernia, claudicatio, ventris tumor sublata.

NAMVRVM ad Mosam (cum scidis vetustioribus ita scribimus, & * originatio liquet) nobile opidum est, & in suburbanis agebat IOANNA CASIA, uxor GVILIELMI BOYSII: quæ herniosa utrimque erat, jam à duodecim ferè annis. Ampliùs, cùm fœnum jumentis supernè dejiceret, ipsa improvidè lapsa est, & tibiam sibi dextram diffregit. Medicata est, sed non ut usum veterem reciperet: clauda mansit, & tibiâ item retractiore. Tertium, venter intumuit magno gibbo, & qui vel humanum caput exæquaret. Ita mulier variè afflicta, viribus & spe cadere, lecto decumbere, medicos admittere, dimittere nihil adjuvantes. Quin & ipsi eam deponere, & abdicare. Ad sic afflictam è vicinis mulier venit, & *Quin tu*, inquit, *magno illo remedio uteris, & Divam invocas*

* Quasi *propinquus murus*, nostrâ linguâ.

vocas Aspricollem? Me vide, feci in asperrimo calculo, medicinam præsentem accepi. Movit fæminam, cui à cælo & bono Genio (& res erat) venire ea vox visa. itaq; auscultat, & statim corde atq; ore votum vovet. Quid hîc dicam? rem effectu certiorem, quàm fide: tribus pòst horis, ab ipso voto, inquam, mulier plenè sanescit. Hernia introcedit, & solidatur; stomachus detumescit; ipsa tibia vires sumpsit, & de lecto surgens, ex facili, & sine ullo innixu ambulavit. Hoc tantũ, tibia contractior etiã paullò mansit, palmari mensurâ circiter: sed voto deinde soluto, eadẽ extendi cœpit, & pollex vix interesse inter utrãq;. Iterùm, Quid ego dicam? stupeo. quid tu calumnia? vacat hîc omnis argutia, sile.

MIRACVLVM XI.

Lovanii strumosa, & ulcerosa mirificè puella, sanatur.

Mense August.

SED *ades, ades, Lovanium, & tu classicum*
Virginei honoris insona mihi, & tubam.
Famæ ipsa sedes, gloriæ domicilium,
Diffun-

Diffunde famam gloriamq́, Virginis.
Experta ſæpe numen ejus es domi,
Experta nuper etiam Colle in Aſpero.
Quod tenui ego ore ediſſeram: tu ſpargere
Memento, & orbem implere nominis ſacri.

In hac urbe GVALTERVS GILLONIVS agit, qui vitreas ex opificio concinnat, vir ſanè bonus, & mihi quoque, ab hac operâ, notus. Is filiam tredecennem habebat: quę triennio antè infeſtari ſtrumis multiſque ulceribus cœpit, nec in unâ corporis parte. Caput, brachia, manus, femora, tibiæ, pedes infici: ſed caput maximè; atq; ibi genæ, oculi, os ipſũ, & aures obſideri, intumeſcere, ſic ut non palpebras diducere, vix labia aperire & ſpiritum emittere poſſet. Interim & diſrumpi alibi ulcera, & tætro odore adſtantes fugare. Anxius angor parentum, atque ejus: & remedia doctè & ſolicitè adhibita, non iuvant. Tres, ut dixi, ſic annos affecta jacuit: verè jacuit. nam & ingredi invalida jam erat. Ecce audit de beneficiâ iſtâ Divâ: parentes rogat, permittere illuc iter, & ſi commodum eſſet, comitari. Annuunt, & pater vir validus,

Vel humeris te meis filia, inquit, *gestabo*. Hoc illa per pietatem deprecari, & *Quinimò pedes pater ibo, & Diva conantem juvabit*. Certè juvit. iverunt enim, & alii cum iis vicini, filiam miserantes: quæ fessa & languida, tardo gradu, ad votivum tamen locum venit. Precantur ibi omnes calidè, domũ redeunt, & in viâ puella animo alacrior esse, & corpore agilior, cantare etiam, quasi veterum malorum sana, aut certè oblita. Cœnat domi, dormit: manè ignarâ matre surgit, ipsa se ornat & vestit (diu non factum:) descendit, & interulam linteam parentibus ostendit mundam, & nullo pure attaminatam. Addit, dolorem omnem sibi tetersum. Mirari parentes, & nondum credere. explorant linteam, inspiciunt corpusculum, vident omnia ulcera coivisse, imò vix cicatrices aut vestigia comparere. Tum seriò læti, grates Divæ acclamant: atque adeò mater eodem vespere, certa sanitatis, inter sanos pueros eam in lecto deponit.

MIRA-

MIRACVLVM XII.

Fœdum ulcus, & cancri facie, in sene curatum.

VICINVM Lovanio, & milliari modico abiunctum, Berthemium pagus: ubi HENRICVS VISSCHERIVS agebat, vel & nunc agit, ſenior, & LXXVI. annos natus. In hac ætate, quæ ipſa morbus, occupat tibiæ utriuſque inflatio & tumor, ita ut calceari ultrà non poſſet. Quid etiam? ab eo mox tumore, ſingula in ſingulis ulcera, quæ verè Telephia liceat appellare, fæda, immedicabilia, oris ſideratis, & carne exſensâ ác mortuâ: ut plerique Cancrum interpretarentur. Accedebat fætor puris emanantis, mixto ſanguine, qui omnes fugabat: dolor etiam interior vehemens, & (ut ipſe dicebat) quaſi canes arroderēt & lancinarent. Suadetur bonus ſenex ire ad Collem Aſperum: & audit. Sed non à ſuis ipſe auditur, qui hominem ſic affectum, & id ætatis, tardabant vehere: ne in viâ fortè deficeret; &

in ipſo conatu moreretur. Viſum ergo, ut priùs peccata expiaret, ſacrum viaticum ſumeret: quod fecit, & in currum ita viamque ſe dedit. Ter, de conſilio alicujus pii viri, vovit ire: ac primo itu, remiſit ſe dolor & tumor; magis ſecundo; poſt vicem tertiam, cùm domum rediſſet, animo malè factum eſt, & defectionem ejus ſenſit, ſic ut domeſtici exitum expectarent. At ille cùm ad ſe rediſſet, clamare tibias ſibi meliùs habere:& ab eo die paullatim conſanuerunt, ſine humanâ ullâ operâ, atque ipſa caro morticina in vivam vigentemque ſponte mutavit. Vivebat ante hos paucos dies, eâdem ſanitate, & cicatrices ulcerum oſtendebat, latas palmari modo.

MIRACVLVM XIII.

Gibberus tumor in virgine æquatus.

ITERVM noſtrum Lovanium. in quo cùm alii cœtus Sacrarum virginum ſunt, tum frequens unus in plateâ dimidiatâ, quam vocant, in Divæ Vrſulæ tutelâ. Ibi BEATRIX quæ-

quædam inter Laicas, (ſic appellant, & diſtinguunt) tumore affecta eſt infra humerum, & ad papillam dextram, parte inquam anteriore: atque ea ſpecies Gibbi videbatur. Deforme & moleſtum malum, maximè ſi quis admotâ manu premeret: tum enim acuto dolore, etiam ſanguinē per os rejiciebat. Cauſſa, & medela mali, ignota: & ſeſquiannum jam patiebatur. Ad Divā deniq; itum: & cùm preces ibi fundit, ſentit diſtendi, & velut diſtrahi partes illas affectas: reverſaque Lovanium, quieti ſe dat, & manè valens ſurgit, nullo veſtigio ultrà tumoris.

MIRACVLVM XIIII.

Epilepſia frequens & vetus curata.

IN terrâ Iuliacenſi MATTHIAS PACKGENIVS, ſeptem annos divexatus aſſiduè ab Epilepſiæ non uno genere erat; & ſæpiùs in die cadere, ſpumare, frendere, verberare, morſicare, cum magno aſtantium vel terrore, vel miſeratione, ſolebat. Hic quoque ad decantatum jam in iis locis reme-

dium properare, & ſiſtere ſe in Aſpero Colle. Decem dies manſit: & primis illis morbus nihil remiſit, aut intermiſit, ſed quinquies, ſexies vel uno die invaſit. Credo, ut ille manifeſtior, & medicina item eſſet. Nam pridie Aſsũptionis D. Virginis, piè precatus ante aram ſtatuamq; immunem illum diem habuit: & mox palàm affirmavit ſanum ſe & morbi ſolutum. Poſtero etiam die, ita viſẽtibus apparuit, quin & robur vigorque in facie, quam pallor & luror anteà deformabant. Domum rediit, huc poſt menſes aliquot ſemel iterumque rediit, firmiter & bonâ fide ſanus.

MIRACVLVM XV.

Elephantiacus mundatur.

IN Huyo Eburonum opido, MATTHÆVS CROISERIVS REINERI filius, annum duodecimum agebat: & ſcabies aut vitiligo totum corpus ejus infecit, quam Elephantiam eſſe (Græci λέπραν dicunt) arbitri & inſpectores judicabant. Deteſtabile malum,

malum, & quod extra conſortium hominum ablegat: Europæ noſtræ, ut cenſent, primùm Cn. Pompeii tempore cognitum, & è Syriâ Iudeaque illatum. Pater dolere, & pudere: & quia recèns in Colle noſtro fuerat, ſtatim eò mentem & filium mittere: jubetque deduci. Venit, & circum Sacellum defertur: atque in ipsâ latione clamat, introrſus totum ſe æſtuare, & velut igne comburi. O ſalutaris ignis, qui malam illam luem abſumpſit! nam delatus deinde in tuguriolum, cœnauit, quievit: & manè pleraque ulcerum & tuberculorum coiverant, aut reſederant, & poſt biduum denique reliquiarum reliquiæ ſublatæ. Nihil in corpore, præter veſtigia, quæ dicerent malum fuiſſe. Ampliùs. Idem ille in ſcroto ipſo utrimque diruptus & herniosus: eademque divinâ ope perſanatus.

MIRACVLVM XVI.

Pectus gravi casu saucium curatur.

CORNELIVS, *cognomen illi* FOXIVS,
Diesthemiensis incola, ad pagum adsitum
Rei suæ caussâ ibat: in viâ cadit
Præceps in arboris recisæ stipitem,
Illiq́ pectus graviter illidit suum.
Medici advocati, interna læsa dicere,
Sed rebus haud mederi. ita ad Collem venit,
In fonte Colli subdito pectus lavat:
Vnaq́ morbum, ejusq́ sensum omnem abluit.

MIRACVLVM XVII.

Vulgi Scorbutus tollitur.

IAM non procul Diesthemio, in pago Craseno mulier erat ELIZABETH A HOVIA. quam morbus cepit, veteribus haud certò notus: etsi quidam στομακάκην fuisse (Latinorum *Oscedinem*) aut σκελοτύρβην arbitrentur. Et invadit quidem os & tibias id malum, sed & in aliis partibus se prodit: nostri Scorbu-

Scorbutum appellant. Atque est ferè vernaculus Frisiis, Batavis, Chaucis morbus: quique in maritimo tractu, sive diutiùs in mari agunt. Itaque & nautas sæpè corripit, & vexat aut occìdit. Sed pro re, tali isto morbo conflictari dicta mulier visa, & passim livẽtes maculæ in corpore sparsæ, grandes, vel ad Philippæi nummi modum. Valdè affligebatur, nec die quietem, nec nocte capiebat: idque semestre totum est passa. Venit demum ad Divam, ad ipsam sanitas: & primò dolores sensit minui; & iterùm cùm rediit, & precata est, totam sanã valentemq; ut nec in omni vitâ magis, se est professa.

MIRACVLVM XVIII.

Claudus & ulcerosus persanatur.

ALIVD veró in LEONARDO STOCQVÆO, qui iuxta Huyum habitabat, sed cùm negotia eum misissent Bruxellam nostram versùs, in silvâ Sogniacensi prædo hominẽ aggressus, multis vulneribus afficit, & pro confecto ibi relinquit. Delatus est in urbem, Mense Septembri.

bem, ad publicum Nosocomium: sanatur, exceptâ unâ plagâ grandiore in tibiâ aversâ, sub ipso genu. quam cæsim sicarius intulerat, & nervos omnes valido ictu absciderat. Itaque eâ etiam apertâ (& chirurgi sanare desperabant) surgit, in patriam redit, sed lignis subalaribus fultus & adjutus. At enim delapsu humorum in partem imbecillam, alia etiam ulcera aut foramina sponte circum plagam nata: & magis ægrescit cottidie ac debilitatur, donec Collem nostrum vênit. Ibi novem dies mansit, post preces in Sacello, ad fontem solitus descendere, atque ibi plagas lavare. Illo igitur spatio, omnes minores aut novitiæ illæ coaluerunt; vetus & grandior, ipso dierum fine. Nam tum inspexit, & vidit nervos palàm crevisse, & extensos coivisse, carne etiam & cute novellâ inductâ. Tantùm vestigium concavi vulneris apparebat, hiatu in quem pugnum liceret immittere. At ceterà sanus, & æqualiter utraque tibiâ validus fuit. O vim divinam! & quæ glaucoma oculis hîc potest objici?

MIRA-

MIRACVLVM XIX.

Sacer morbus vetus ſublatus.

SED nos porrò excerpamus, ut cœpimus. ÆGIDIVS LIEBENVS, pago Attenhovio, annos LXX. natus, ab anno ætatis vigeſimo, morbo Herculaneo, ſive caduco, laborarat: & invadebat maximè feſtis diebus, aut divino cultui deſtinatis. Remedium à Divâ in loco flagitavit, impetravit, liber rediit, & manſit.

MIRACVLVM XX.

Hernioſus ſolidatus.

IOANNES HAGELIVS juxta Tillæmontem habitabat, annum agens ſexageſimum quartum. Anno ſuperiore, cùm ſegetem meteret, menſe Auguſto, valido & continuo illo motu, comperit viſcera ſibi rupta, & mox prominere. In dolore iſto annum hæret; tum ad Divam venit ipſo Nativitatis ejus feſto, & bis deinde iterat. Ter-

tiâ vice, coalescunt viscera, fasciam ponit, ibique suspendit, ex eo liber.

MIRACVLVM XXI.

Asthma & Apoplexia simul pulsa.

FRANCISCVS ELANDIVS, Theologus sacerdos & pastor parochiæ (Curiam liceat dicere: sed receptis utendum est) quã Capellam Bruxellæ dicimus, diutino Hemorrhoidum fluxu exhaustus attenuatusq; est; tum & asthmate cœpit divexari, ac mirificè suspiriosus esse. Eò denique deductus, ut medici restitui posse abnegarent: & jam ab aquâ intercute palàm metus esse, cùm pedes & tibiæ tumescerent, & quattuor sic annos langueret. Balnea, fomenta, alia adhibita: sed in pejus ibat: & anno ipso sexagesimo tertio, apoplexiâ visus corripi, & mens ac memoria minuta, lingua debilitata, inutilem functioni suæ reddebant. Vertit igitur se ad Deum, & hanc Divam: quam invisit, veneratusq; est: & rediens, in ipsâ viâ quasi pruritum & nescio quem motum in tibiis

sentit,

ſentit,& præterea novum aliquem in nervis & toto corpore vigorem. Sed domi cùm eſſet, planè pleneque ſanum ſe agnoſcit, omnia detumuiſſe, ſtomacho vim rediſſe, Hemorrhoidas ceſſaſſe:atque ex eo die(fatetur,& ad Dei gloriam jactat) vires & alacritatem habuit, quam vel in mediâ ætate umquam. Qui diffidit, ad ipſum ito: vivit, & munus ſuum cum laude obit.

Miracvlvm XXII.

Herniosus solidatus.

DANIEL SMETIVS, Vilvordiæ templi ædituus, natus annos LXVII. hernioſus ante viginti factus erat. Acceſſit & morbus ventriculi, cum perpetuâ nauſeâ:& hydropem medici præſagiebant. Vxor miſerta viri,intendit ad Collem ire,& pro eo deprecari.ipsâ horâ veſpertinâ, quâ id facit, morbus nauſeæ hominem relinquit, edit, bibit ut ſanus.Eâ re motus Daniel, ipſe iter eò parat, & exſequitur:nam ab herniâ nondum erat liber. Venit, faſciam poſuit, neque um-

quam resumpsit: hoc tantùm? imò & vires novas sumpsit, fassus ante viginti annos vegetiorem se non fuisse.

MIRACVLVM XXIII.

Femur fœdè ulcerosum sanescit.

ILLVSTRI stirpe mulier, MARTHA ROSENBERGIA, Baronis MAXIMILIANI ROSENBERGII filia, maritum in militiam nostram secuta fuerat, eoque amisso vidua agebat, annos circiter LX nata. Hæc ante biennium femore fœdè affecta fuit, à summo eo ad genu, tribus ulceribus grandibus, minoribus aliis in ambitu duodenis. Ac primùm, pudore muliebri, verecundata partes eas viris ostendere, mulierum operâ ac curâ usa fuerat: frustrà. adhibuit & chirurgum igitur, peritum, sedulum: frustrà. Ad Divam confugit, somnio etiam monita. in quo sibi visa videre statuam ejus in Colle, & aream, & aram, & silvam ambientem: atque experrecta, calore quodam & instinctu interno impelli se ad iter sentit. Pa-

ret, in ipsâ viâ paullò melior facta; magis in loco; maximè cùm domum rediit, ulceribus omnibus, unico excepto, sanis. Illud ipsum reliquum, biduo pòst sponte coïvit: ipsa quoque fassa & gloriata de meliore valetudine & viribus, quàm quibus anteà usa fuisset.

MIRACVLVM XXIIII.

Veneficio affecta, & penè confecta mulier, sanitatem recipit.

AT mirum etiam hîc factum eventusq; narranda, in fæminâ item sexagenariâ: quæ veneficio, nec sine geniali operâ, affecta, diu languit, & in solâ Divæ benignitate repperit medelam. MAGDALENÆ PREVDHOMMIÆ illi nomen, patria Bruxella, artificium vestes aut scruta vendere, quo quæstu se & vitam tenebat. Fuit ut anno CIↃ.IↃ. XCIII. id est ante annos decē, Berthemium pagum veniret, juxta Lovanium, & id tempore messis. Ibi in agro, & dum frumenta demessa colliguntur, & deportantur;

villicus hanc orat custodiæ operam dare, & nequis specie spicas legendi auferret. Suscipit, & ecce fæmina ejusdem pagi advenit, & manipulos aliquot capit, asportat. Villicus ab istâ motus, persequitur, & compertam malè excipit, & ipsum frumentum aufert. Indignata fæmilla, & huic statim minata, ut indici: *Et tu*, inquit, *tuo malo hoc mihi lues. Nam garrula, accusasti*. Eunt domum utraque, & in vicino hæc diversabatur: venitq; mala fæmina, sed vultu bona, & faceolos aliquot frixos ei offert. De irâ etjam præteritâ dicit, sed præteritâ: obliteratũ hoc totum in animo esse. Magdalena haud libens, tamen vel hoc nomine capit, ne videatur offensa: comedit pauculos; febrile aliquid eâ nocte sentit. Manè iterùm in agro, & dolor capitis advenit, acer, intolerabilis: sic ut illa se torqueret, verteret, insanum in modum. Vespere etiam diarrhoea vehemens molestavit, & perseveravit. Notæ fæminæ, & quæ malam illam noverant, hanc objurgare, quòd cibos de manu ejus sumpsisset, quæ venefica vulgò audiret. Serum

erat.

erat. redit Bruxellam Magdalena, & cubiculum ſibi conducit apud SIMONEM quendam, in Sabuleto: ſed non diu hæret, quia ille ſordes eas & continuum (ſit honos auribus) ſterquilinium abhorrens, migrare juſſit: quod etiam ter quaterque aliis locis evênit. Omnes fugere, deſpuere: & velut purgamentum eam habere. Plures annos in hac miſeriâ egit, & ferè die ac nocte, quadraginta dejectiones habebat. Quæſierat interim remedia à medicis, non invenerat: Berthemium etiam redierat, ab ipsâ maleficâ petitura, ſed ſupplicio affectam accepit. Quò nunc miſera? ad errorem aut culpam vulgariam. Audit enim eſſe juxta Hallas hominẽ talium gnarum, qui judicare de veneficiis, qui liberare poſſet: adiit, ſpem non rettulit, imò ætatem is huic malo eam damnavit. Certè magis magiſque affligebatur, & annum totum nil niſi purum ſanguinẽ per alvum emiſit. Itaque debilitari ſupra modum, vix pedibus incedere, ſæpè per domum manibus pedibuſque repere. Ecce aliud igitur remedium, ſed contra malum Genium

à Ge-

à Genio tali. Mulièr Bruxellæ consulta, quæ piatrix habebatur, vinum bibendum porrigit, herbulas aliquot temporatum. Biberat, domum redibat, in viâ juxta Capucinorum templum malè fit, & nauseat & (iterum venia) vomit: quid? octo bestiolas, quæ musculos recentes à matre imitabantur, raro pilo, caudatas, & vivas. Bibit secundò, nihil exit: tertiò, pisciculos minutos è vilium capitonum genere duos ejicit, iterùm alîus generis quattuor, denique vermem instar modicæ viperæ. Post hæc meliùs habere visa, & præcordia magis libera: sed fluxus tamen manere, & jam cibi, ut assumpti erant, emitti. Decennium, in universum, hæc afflictio: & miserante Deo, suadetur denique ad matrem ejus ire, in Asperum & celebrem illum Collem. Destinat, sed ecce fæminæ duæ è notis illuc ierant, & reditum earum exspectat, auditura plura & rogatura. Cùm redissent, altera earum è ligno Quercus, de quâ diximus, frustulum cum hac participat, & suadet piâ in Divam veneratione potui injiciat, & bibat. Illa avidè ac-

dè accepto, ſtatim ad templum quòd Capellam dicunt (in propinquo habitabat) ire pergit; & ante Virginis altare inclinata, ill: fervidè invocatâ, fruſtum ore ſumit, atterit, & demittit. Vix factum, ſentit pondus aliquod è ſtomacho ſiniſtram in partem deſcendere: ceterùm toto corpore meliùs habere, atque adeò fluxum illum reprimi & ſiſtere. Læta igitur, ad fæminam donatricem recurrit, nunciat, & ſtatim ad iter ſe parat, & cum aliis adeò civibus pergit. Etiamnunc fluxus ceſſare, & fortior meliorque aſſiduè in ipsâ viâ fieri: donec propinqua jam Colli, ubi ſuppliciorum locus eſt, ventre ſic doluit, quaſi partus inſtaret. Et coacta ſubſiſtere, alios præmiſit, exceptis duabus fæminis, quarum altera filia ejus erat. Ibi adnixa arbori, emiſit parte genitali aliquid, inſtar cullei aut veſicæ, magnitudine heminæ vinariæ circiter: atque id diſploſione quâdam & ſonitu. Fracta autem veſica (baculis & pedibus id fecêre) ſordes oſtendit varii coloris, & miſcellas, è luteo, viridi, cærulo, nigro. Sed emiſsâ eâ, nimium

G

nimium quantum vegeta & valida mulier facta: ac cursu præeuntes assecuta, simul ante Divam preces, & hæc etiam grates, fuderunt. Fusisque, reversæ juxta Lovanium diverterunt: cùm eo die Magdalena ad decem circiter milliaria nostra, sine ullâ fatigatione fecisset. Quid ampliùs? quod res est, exspecta: liberam & immunem deinceps ab omni Geniali illo malo vixisse. Hæc in nobili illâ urbium Bruxellâ nota: nec nisi impudentia neget, impietas cavilletur.

Et quem non genium fuget,
Quam non Thessalicam striga,
Magni magna Dei parens?
De quâ Sacra profantur,
Hanc fore, quæ serpentis
Contereret caput improbi.
Fecisti ô Dea: porrò fac,
Et fraudes, laqueos mali
Detege, solve, aut frange.

MIRA-

MIRACVLVM XXV.

Prolapsus vteri subitò repositus, firmatusq́;.

ALIVD in MAGDALENA aliâ, HORENIA, Bruxellæ, virgine adultâ, & quinquaginta circiter annorum. Ea ante annos tres enisa aliquid ab alto sumere, dum viribus se attollit & sublimat; interiora viscerum læsit, & uteri pars procidit, atque in loco quem fæmineus pudor celat, propendit. Turpe malum, triste malum: & medici vix spondent levamen. Retinaculum aliquod, fasciari & involvi, & vetare ulteriorem aut totum lapsum. At dolor tamen continuus adest, & gressus impedimentum, & quiete etsi inquietâ est opus. Ita in illâ fuit ad Octobrem usque mensem: & tum divino instinctu, & comitatu honestiorum matronarum aliquot aut virginum, ad Collem sacrum est vecta. Oravit, pars ea reducta & firmata est, fascias Divæ obtulit liberatrici.

MIRACVLVM XXVI.

Cephalalgia continua, & permolesta, sublata.

SÆPE Lovanium nostrum, atque etiamnunc vocat. Quid mirum? sedes illa pietatis & doctrinæ est: in Deum & divina afficitur, & fructum ac gaudium sæpè sentit. Lovanii igitur, inter alia religiosorum cœnobia, duo sunt quæ Illustrissimus Princeps GVILIELMVS CROYVS, Dux Soræ, & idem magni illius CAROLI QVINTI educator & doctor, suâ pecuniâ struxit: aut certè, eo defuncto, uxor. Sine liberis enim erat, & magnas opes divino cultui, etiam post se, impendit. Hoc fine extra opidum, ad arcem Heuerléam, cœtui Cælestinorum sacram ædem, & ædificia alia ampla struxit, instruxitque, in ipsâ urbe, Virginum, quæ supremæ Virgini, Annunciatæ titulo, ex instituto sacrantur. Inter istas erat ANNA LAVRENTIA, annos nunc sexaginta tres nata; quæ cùm, de more, inter consortes

caneret,

caneret, (ante annos circiter octodecim) caneret dico, & vocem altiùs tolleret, correpta est dolore capitis, qui ultra patientiam esset: secutusq; tinnitus & sonitus in eo continuus, velut horologii, per rotulas suas labentis. Itaque secedere, & divinis officiis abesse plurimùm coacta: cùm adeò cantum non ferret, ut vix vocem aut sermonem elatiorem. Insomnia accedebant, & corpore ac viribus jam tabescebat. Fama tetigit de Divâ Aspericolle, animum & preces eò vertit: sed quia, ex lege, nefas finibus sacrati loci egredi; ecce Virgines in horto elegerant sacellum quoddam modicum, & collapsum instauraverant, in quo Diva illa, atque instar ejus, coleretur. Huc triduum se contulit, piè precibus precata est, sub vespeār, valdè allevata animo ac corpore, noctem eam quietam habuit, nullo sonitu interpellante aut molestante. Imò experrecta, sanam se ac vegetam sensit: ac deinceps bonâ fide mansit.

MIRACVLVM XXVII.

Vehemens paralyſis curata.

ET tale in religioſâ, ſed urbe aliâ, & valetudine: Antverpiæ dico, & in paralyſi, ac membrorum omnium ſtupore aut inuſu. Erat ANNA BRVYNIA, in cœtu Clariſſarum, Divum Franciſcum æmulantium: quæ anno ∞. IↃ. XCVII. in morbum incidit ancipitem, vel ut judicabant, extremũ: atq; adeò bis Sacramentorũ adminiſtratione ad exitũm erat, communi decreto, præparata. Tamen refici leviter viſa: ſed hactenus, ut ſcipione innixa, aut parieti inclinata, ambulare lentè & trepidè poſſet. Mox incumbit malum, & plenâ reſolutione nervorum adfecta, nec ambulare ultrà, nec ingeniculare, nec ſtare quidem potuit: aut ſi loco movenda eſſet, transferri à duabus fæminis, aut certè trahi, neceſſum haberet. Ipſæ manus plurimùm ſic immobiles, ut cibari alienâ ope manuq; inſtar infantium, deberet. Sex annos impotentia hæc tenuit: nec medici, pharmaca,

balnea,

balnea, unguina, hilum profuerunt. Desperata, ad piam illam Matrem respexit: & Antistitam suam rogavit (quoniam ipsa obstricta non egredi) mittere è Laicis Virginibus, quæ vicem suam functæ, munusculum & preces in Aspero Colle offerrent. Facilè impetrat, eunt, biduum orant: ipso tertio die, manè cùm experrecta Anna esset, dolor etjam habuit & angor, in morbo nondum soluto. Tamen confisa dixit, *Et quis Deo legem ponit? quis miserationi ejus terminum? Quod non est, esse potest: imò erit, adjuva ô Diva.* Dixerat, vigorem novum capit, & impetum surgendi, atque ad Chorum eundi. Arripit baculum lecto vicinum, innititur: procedit, videt opus non esse, abjicit: & sine adminiculo (mirata ipsa, cruce se signans, & bis terq; precata) ad Chorum venit, prosternitur, laudes & grates Deo ac Divæ dicit. Facit idem Antistita, ab ipsâ jam monita, & publicè universus ille coetus. O gratas à piis illis laudes! & addo, sanitatem huic ratam!

MIRA-

MIRACVLVM XXVIII.

A duro & diro Cancro virgo religiosa liberata.

ITERVM in clarâ urbium Antuerpiâ, & in religiosâ virgine MARGARETA PERRIA, Miraculum illuſtre. Ea Margareta in cœtu tertii ordinis D. Franciſci, agebat annum trigeſimum: & jam duos annos ac menſes quattuor infeſtata duro tumore, in utrâque mammâ, fuerat: quem medici conſenſu Cancrum definierunt. Et erat. nam præter duritiem, quæ lapidis videbatur, livor aderat, perpetuus dolor & exeſio: & ſerpebat ſub alam in dorſum uſque malum. Horrebant, qui adſpiciebant: quid illa miſera quæ ferebat? Non motum, non quietem tolerabat: ipſas noctes inſomnes plurimùm, & ſedens (nam decumbere inimicum) tranſigebat. Brachium præterea alterum ſtupere & rigeſcere, & nec ad caput admovere poſſe. Quid etiam? ô Deus benè tuos exerces: herniæ malum jam ab octo annis affligebat.

gebat. Medici, medicæ, variè advocati aut evocati, manum adhibuerunt, non reme-dium: & victi denique ægram deponere, & carcinoma illud non, niſi divinâ ope, curandum dictitare. Ea adfuit, & Diva Aſpricollis, ab hac occaſione. Iam narravi, Annam Bruyniam in eâdem urbe miraculo perſanatam: vênit ad hujus aures, ſpem & votum concipit, & Antiſtitam ſuam adit, & commeatum poſcit. Hæc indulget, comitē è ſuis adjungit: perveniunt, orant, & trino ſacrificio Miſſæ interſunt. In primo, debilitari & langueſcere ſatis cœpit: ſed ſacro Domini corpori cùm communicaſſet, meliùs exinde habuit, & mox in tertio ſacrificio viſa manum ſentire certò, quæ fricaret & demulceret partes cauſſarias, & dolorem tolleret, atque adeò ſanaret. Quam manum, niſi Divinam? Illam, illam: & omni malo depulſo, extemplò, imò in templo, convaluit: omni etiam illo Herniæ, quod, ut dixi, vetus habebât. Quæ, putas, lætitia ſacrarum Virginum, cùm ad eas rediit? quæ admiratio medicorum, & ibi civium? Om-

H nes

nes concurrere, ad videndum: illi etiam, ad tractandum & explorandum. Vera sanitas erat, nihil mimicum: & vera etiamnunc manet. O Diva, quæ non curanda curas, hanc desperatam Patriam etiam adspice & adjuva. Nam

Altera jam bello civili volvitur ætas,
Suisq; Belga viribus
Interit, ac toti debet ludibria mundo:
Heu triste fatum! quis modus
Et quis finis erit? finis, si turbida vita,
Emancipata crimini;
Mundatur, si vindicat hanc sibi mascula virtus.
Tu Diva conantes juva.
Et veluti cancer ferus ille quievit, & à te
Prohibitus ultrà serpere:
Sic gangræna mali deseviat intestini,
Et in vicem veniat Quies.
Illa Quies optata bonis, & suspirata:
Adspira, & indulge frui.

MIRA-

MIRACVLVM XXIX.

Languor varius mixtuſq́ curatus.

EST Lovanii in meâ viciniâ, ſicut manu tangi pænè poſſit, THOMAS BLYLEVIVS, vir perhoneſtus & amicus noſter, vigilum vigil Præfectus. Filia illi eſt, aut fuit (nam Deo dedit & dedicavit) MICHAELA, quæ in B. Virginis Annunciatæ cœnobio religioſam vitam eſt profeſſa. Hæc in languorē incidit pravum, occultum, incertâ cauſsâ: qui cor aſſiduè obſideret, & angeret; item ſuſpirium gigneret; imbecillitatem denique omnium virium pareret; ſudore, uno aliquo die, vel ſepties erumpente. Nauſea ſtomachi acceſſit, nec appetitu, ſed imperio, leve aliquid cibi ſumebat. Sex menſes ita languit, nec periti noſtri medici profuêre: profuit illa cæleſtis, & Virgini Aſpricolli ſe devovit, ejuſq; ſacellū (quod ante monui) in horto ibi piè ſtructum adornatumq; inviſit. Dum illic ergo precatur, vigorem novum in corpore ſentiſcit: eodēq; die in genua proſtrata, ora- Menſe Novem.

tiones aliquot ſolitas legit. Hoc ei à quinque menſibus non licitum animos addit: & nocte in pſallentium chorum ingreſſa; dum cum iiſdem pſallit, ipſo momento quo inclytum illud Salve Regina canitur, manum ſuper humeros incumbentem & prementem percipit, atque adeò ipſos digitos tractim diducentem. Mota eſt, & ſubſiliit, & reſpexit: neminem videt. Lectum & ſomnum petiit, iterum ſurrexit, & manè in templo ſic clarum & validum voce ſuâ concinuit, ut mirarentur aliæ Virgines, quæ tam ſonora vox, & unde hoc robur? Talis eſt, & & maneat: pro patriâ, parentibus, ſed & vicinis oret.

MIRACVLVM XXX.

Apoplexia & Spaſmus fugantur.

EST Antverpiæ ANGELA VVOVTERIA, patre MATTHIA, vaſculario; quæ tredecim annos nata incidit in Apoplexiã, & præſertim dextri totius lateris. Adhærebat tremor & quaſſatio artuum, ut ire, ſtare,

ſtare, ſedere ſine agitatione non poſſet. Amplius, lingua & os primùm impediri, & balbum loqui: tum muteſcere, & ſenſu denique alienari, & palàm dementire. Spaſmum ſive convulſionem mixtam eſſe, medici etjam cenſebant: ſed medelam nemo ferebat. Parentes mœſti, ſuaſi ſunt ad Divam noſtram hanc ducere: quod deſtinant voventque facere, utique cum eâ eorum alter. Dum in eo ſunt, Virginis feſtum, quod Præſentatio dicitur, advênit: & pater obſervat, ac manè uxorem monet, cum filiâ ad templum Divæ ſacrum in eâ urbe ire, & precari. Exſequitur, cereum emit, & puellæ jubet accendere, accenſumq; ante arã Divæ collocare. Quod fecit, ipsâ manu ægra; quam attollere tamen, niſi adjuvante alterâ, non quivit. Ecce autem hîc mirum. cereus ille ſic benè accenſus, ſponte exſtinguitur, ſine vento aut aliâ vi; iterumque accenditur, reponitur ut antè; exſtinguitur ſecundò, tertioque fit idem. Mater mirata, & toto corde Deum precata pro filiæ ſalute, pro ſuo ſolatio, domum redit. Nihil eo die filia mu-

tat: sed sequenti, benè manè surgit, sese vestit, calceat, descendit. Mirantur parentes, & trepidè gaudent: mater, *Quis te allevavit, & vestiit?* Illa, *Ego me*, inquit. *Sine alienâ operâ? Sine ullâ.* Tum isti seriò gaudere: & magis, cùm ambulare, sedere, stare, omnia pro sanâ facere vident. Et gratias ergo Divæ agunt, & tam inopinatam ei salutem meritò adscribunt, & divulgant.

MIRACVLVM XXXI.

Mirus, nec sine genio fortasse morbus, tollitur.

Mense Decem.

IBIDEM etiam BARBARA A BERGIS, GERARDI Doctoris medici filia, in monasterio devota Deo virgo erat, quod Divi Augustini institutum & normam profitetur, & inter pia opera, Elephantiacis sive leprosis curat. Hæc annos triginta sex fecerat, cùm incerto morbo, sed gravi dejicitur, qui sex totos annos & tres menses, adfixam lectulo habet. Incerto dixi. nam medici variè disserebant; alii Cancrum internum esse; alii Melancholiam Hypochondriacam, sed variis

riis

riis ſymptomatis mixtã. Certè gravia & inſolita patiebatur. ut, cordis perpetùam ferè palpitationem; ut, angorem & animi deliquiũ, quod occupabat, ſimul aliquis vel leviter eam tangeret: atq; ita, ut mortẽ in limine eſſe judicares. Inde factũ, ut vix bis terq; in anno lecto demoveretur, concinnandi & inſternendi cauſsâ: & hoc tam periculosè, ut quâdam vice in lectulum humi depoſitã, & ſic ægreſcentẽ, nemo auſus ſit tangere, manſeritq;, ad quindecim dies. Multis & primariis viris hæc nota, quos novitas rei ad viſendũ, aut & miſeratio excitabat: atq; eò res venit, ut neque linteo corpus mundare aut tergere: quid corpus? nec ſpondam aut partem lignei lecti digito libare, ſine manifeſto ejus deliquio, liceret. Itaq; virgines, quæ curabãt, lectum interim ſpinis circumdederant, nequis temerè manum admoveret, cum tantì ægræ noxâ. Ampliùs, contractiõ nervorũ ex tam longo decubitu ſecuta, & ſiniſtra tibia toto pede brevior, quàm dextra erat. Denique ſex ipſos menſes (obſerva) ante curationem, lecto ſe non moverat: viva non viva,
porten-

portentum vix homo. Et ſanè aliquid Geniale huic toti morbo intervenisse, facilè ego ſuadeor: neque mirum igitur, humanâ nullâ ope ſublatum. Divinâ opus fuit, & ad hanc ventum. Virgo noſtra, jam in eâ urbe celebris, invocata; & ipſa Præfecta cœtui, pia & amans ſuarum fæmina, vicem ægræ, eò ivit. Rediit, nihil mutatum repperit: nec ægra tamen animo aut ſpe dejicitur, ſed ait *Deſtinatũ ſibi, ter eò mittere, aut certè ipſam ſe (quod ſperabat) tertiò illuc ire.* Sub id tempus, perhoneſtus quidam Canonicus Antverpiæ, ſacrificium Miſſæ in eo cœnobio fortè offerebat: oblatoque, ad ægram viſit, ut anteà ſæpiùs, & dicit, in ipſo ſacrificio memorem ſe ejus precibus fuiſſe, & decreviſſe ad Divam, vicem illius, ire. Valdè lætari viſa eſt, hoc promiſſo: & ipſe in rem contulit, atque vnà cum Vulmaro Scheto, qui Paſtor in eo loco, iter ineunt, & a. d. III. Nonarum Novembrium ibi ſe ſiſtunt. Myſticum ſacrum pro eâ offerunt: & ecce eodem die, vires illa abſens recipere viſa eſt, ſed mox acres dolores ſecuti, ſic vt in febrim morbus

morbus tranſiret. ſequenti autem die, itèrùm emendatio & alacritas, & unam ex aſſiſtentibus rogat, manum ſibi commodare levaturæ. Facit, & tactu illo (quod ſolet) non offenditur, imò aſſurgit, pedibus inſtat: quod altera ſic miratur, ut clamet, & eam deſerat, iterùm in lectum ſic delapſam. Sed ſequenti ecce die, ſeriò & certò jam ſanam ſe approbat. veſtes manè petit, ſumit, ipſa induit, nullo adjutorio: deſcendit, ambulat, ad focum ſedet, cibum potumq́ue capit. Quæ voces videntium, quæ gaudia? lacrimas etiam aliquæ non tenent. At illa magis magiſq́ue vigeſcere: & faſſa eſt, infundi ſibi vires, ut aquam ab alto, & per corpus totum manare ac diſpergi. Sic igitur refecta, ipſa tertiam peregrinationem (quod prædixerat) ad Divam noſtram obivit, redivit, populiſq́ue mirantibus ſe oſtendit.

MIRACVLVM XXXII.

Auditus surdæ redditus.

OVDERGEMIVM pagus est, in exitu Sogniacensis silvæ; Bruxellam versus: & ibi Virginum cœnobium à Ducibus Brabantiæ, inter plura alia institutum, ut pietas majorum fuit. Inter eas HADRIANA GOVSIA, quæ ab annis jam trigintaocto surda facta erat: ut, non dicam verba aut sermones, sed nec cantum, nec validum campani æris sonũ audiret, nisi leviter & incertò. Adhærebat dolor in vertice capitis assiduus, & strepitus in auribus permolestus, qui murmur rotæ molaris referret. Post medicos, ad Divam Aspricollem bis misit: & à reditu, cùm noctu quieti se componeret, non dũ etjam dormiens: vidit adstantem lecto Divam Virginem, quæ oculis sublatis intentisq; adspiciebat. Primùm formidine aliquâ correpta est; sed depulsâ, ad preces se vertit, & sanitatem ab eâ supplex rogat. Statim Diva manum exserit, tempus utrumque in capite ei

te ei tangit, tangit & oculos: & verba addidit, quæ edere Virgini non est visum. At sequenti die meliùs illa audire, & mox meliùs meliusque, donec ad verum & veterem sensum venit.

MIRACULUM XXXIII.

Clauda in gressum erigitur.

MARGARETA, filia IOANNIS NEOMAGI, aromatarii Antverpiæ, tredecim annos nata, clauda ab infantiâ fuerat, id est à sexto ætatis mense. Clauda inquam, ut toto palmo pes alter retractior esset, & in calceo altiore ac suffulto ambularet: id quoque ægrè, nec nisi digitis primoribus, calce solum vix calcans. Patrem igitur orat, copiâ hac miraculorum excitâ, ad Divam istam se mitti: mittit, & cum eâ ancillam. Biduum ibi sunt, orant: ipso secundo die, Missæ sacrificio, animus puellæ dicit (id est, bonus Genius) sanam esse, adsurgeret, experiretur. Audit, ancillæ dicit, & calceum altiorem abjicit, utroque pede æqualiter

insistit. Diesthemium veniunt, alios calceos pares emunt, domum redeunt, lætificant parentes.

MIRACVLVM XXXIIII.

Puella malis Geniis infessa, & diu possessa, vindicatur & sibi redditur.

∞.IↃC. IV. Men. Ianuar.

INSVLAS Flandriæ opidum appellamus, mercatu & opibus celebre: in quo CATHARINA BVSIA erat, sed non pro nomine suo pura. Malus Genius, aut veriùs Genii, eam sedem sibi, arcano Dei permissu, legerant ceperantque, & jam ab anno ætatis decimosexto tenebant. O puellæ miserias, aut injurias! torquebant, distrahebant, gestus motusque fœdos, aut supra naturam validos, edebant: & sæpè quini aut seni homines non erant coërcendæ. Quid, quòd Latinè, Græcè, Hebraicè loquebatur? Quid, quòd præterita & occulta edicebat, facta aliena, aut culpas? Et euênit, cùm duo milites (Helvetii erant) signa & castra deseruissent ad Ostendam, & in opidum illud

lud veniſſent, rumorem ſparſerunt de eâ deditâ,& valdè adfirmarunt. Creduli cives lætari, alius alii nunciare: ſed hæc, interno ſuo auctore, falſa dicere, & ampliùs addere, *Duos iſtos profugos eſſe, & ex opido Novoportu argenteam thecam, Dominici corporis receptaculum, furto abſtuliſſe. Rem ſic habere, inquirerent: ſeſe autem cogi ad vulgandum à magno* (ita loquebatur) *magiſtro*. Inquiſiti, comperti ſunt: & talia multa efferebat. Amici ad Exorciſmos, Eccleſiæ ſolennes, rem deduxerunt. ſæpè uſurpati, & iterati ſunt: cum illo denique fructu, ut ſeptem Genii (tot ſe eſſe dixerant) ejicerentur Sed falſò dixerant, plures enim erant, quod res oſtendit. Priuſquam autem ejicerentur, dignum memoratu, per puellæ os acus multas effuderunt, item ſulphur, nummum argenteum eroſum, clavum ferreum palmarem. Sed quod meritò admiremur, in turbâ adſiſtentium fuit unus, qui à Divâ noſtrâ recèns veniret: quem puella deſignãs, *Et tu*, inquit, *ibi es? Vnde venias, quid adferas, ſatis ſcio. A Mariâ illâ Aſpricolle es, quam viſum iviſti.*

Alii in eum oculos conjiciunt, & ipse adjurator sive Exorcista (cui SILVESTRO nomen, è Capucinorum cœtu) appellat eum, & rogat. Ille fatetur, & quercus etjam fragmentum se adferre. Silvester bono consilio, an instinctu potiùs, de quercu assulam poscit, & sumit: & puellæ in os inserit, ac jubet comedere ac demittere. Paret. vix demiserat, cùm Genius in gutture se ostendit, clamat & queritur ardere se ac torqueri à ligno. addidit, tres etiam reliquos se in hospitio isto esse. Iterumque adjuratus & adjurati de egressu, facturos respondent, idque *virtute & intercessione Mariæ Asspricollis. Quo signo?* inquit ille: *Vitream*, inquiunt, *frangemus*. Duo egressi, frangunt: tertius ultimusque clavum ferreum è pariete eductum in vitream projicit, nec tamen tangit. At ille in exitu altum clamat, *Vivat Domina Asspricollis, quæ egredi me cogit*. Quid? inquies. ipse laudat & magnificat? Ita. sic & à Christo olim ejecti, prædicabant, & testabantur *filium Dei esse*. Sed de puellâ, pura semel facta, ex eo mansit; ad

Collem

Collem venit, novem ibi dies precata, & ſacris operata eſt. O quis ille malus Divæ vires abnuat, quas princeps malorum Genius agnoſcit?

MIRACVLVM XXXV.

Herníoſus ſolidatus.

ALIVD in IOANNE MONTADIO, ex interiore Galliâ, Angoliſmo urbe. Qui annos natus nonaginta, ſed crudâ adhuc ſenectute, militabat in legione Comitis Bucquoii, caſtris Oſtendanis. Fuit ut pila ferrea, tormento ab hoſtibus emiſſa, palū ligneum raperet, & juxta Montadium (qui vigilem tunc agebat) eum ferret. Ille à vi moti aëris, ſenſit concuti ſe, & mox rumpi, idq; latere ſiniſtro: tantâ quidem procidentiâ, ut caput humanū tumor æquaret. Diſceſſit commeatu accepto, & Inſulis fortè erat: auditq; de hac Divâ. Vovet adire, fulcra ſua lignea capit, & jam eſt in viâ: ſentitq; vires palàm ſibi augeri, & celeriùs ſolito ambulare. Iam pervēnit, eſt ante aram, orat: inter orandum Menſe Majo.

motus

motus & dolor in herniâ; quasi infans in utero se agitaret. Dolor, dico, qui exclamare eum, etsi invitum, coëgit. Accurrit, qui à Sacris ibi est, BARTHOLOMÆVS TICHONIVS, allevat hominem, inspicit, videtque reducta viscera & retracta. Sic mansêre: & ipse lætus, fulcris suis, & Divæ valedicit.

MIRACVLVM XXXVI.

Cæcus ab utroque oculo illuminatur.

ANTONIVS GROTIVS, è confinio Antverpiæ, militem ibidem in propugnaculo aliquo egit. Ante annos ferè septem, defluxio in oculum dextrum facta vexavit, & adegit Antverpiam ire, medicinæ caussâ. Adhibita est, sed adeò non juvit, ut cæcum fecerit, amisso prorsus oculi ejus usu. Rediit ad militiã: & biennio pòst idem fluxus in alterum oculum incubuit, eodem fine. Nam & hujus usum intra dies octo planissimè amisit. Ita militiam coactus deserere, Antverpiam se contulit, resculas suas ven

vendidit, & paullisper eâ pecuniâ se toleravit. Insumptâ, ad mendicimonium versus, stipe aut cibo vicatim quæsito sustentabatur. Sed audito de Divâ Virgine, ad eam iter destinat, & ingreditur, puero ductore. Preces fundit, triduum hæret, ac quoq; die bis aquâ ibi fõtanâ oculos lavat. Primo die nihil mutat: sequenti, dolores acutos in capite, & præsertim circa oculos, habet; tertiò, cùm Dominicum corpus sumpsisset, & sub vesperam in Sacello precaretur, visum ei vincula quædam in oculis rumpi, & statim aperti sunt, manseruntque, ad plenam visionem. Multi gravesque testes, & mali hujus, & remedii: nec ambigere est, nisi iis, qui ex professo impugnant Divam & divina.

Miracvlvm XXXVII.

Herniosa solidata.

Christina Schobekia, Antverpiensis, à primâ ætate herniosa utroque latere fuit, mansitq; annos octo. Mater

denique Divæ eam ſiſtit, precatur, & in fontanâ aquâ ſubjectâ Sacello lavat. Iterùm utrumque facit: & cùm in diverſorio eſſent, prandii cauſsâ, queritur filia faſciam ſe ſtringere, nec ultrà ferendæ eſſe. Bona Mater manu illam capit, & miſerans ad Sacellum reducit. vix pedem intulerant, frangitur ſponte faſcia, & ad pedes puellæ cadit. Quid plura? ſana erat, & ipſo illò die ſex milliaria pedibus, ſine ſenſu ullo doloris, confecit.

MIRACVLVM XXXVIII.

Herpes exedens ſiſtitur, fugaturq́ʒ.

HADRIANVS ASBROECKIVS, notum Bruxellæ nomen, & in munere publico, filium GVILIELMVM habuit, quem Herpes occupavit, & depaſci cœpit: ex illo peſſimo genere, quem Exedentem medici vocant, inſtar ignis pervadentem & abſumentem. Puſtulæ erant, & papulæ, ſed ſtillantes pure ſordido: atque eæ toto corpore, totâ facie ſparſæ, ut liberum nihil, præter os ſolum, eſſet. Pruritus accedebat, & pueri frictus

ctus assiduus, sic ut sanguis passim manaret: & jam penetrabant ulcera atque exedebant cutem, carnem, ad ipsa usque ossa. Fœdus aspectus, & fugabat videntes. Medici adhibiti absistere, indomitnm malum censere: Diva advocatur. Parens uterque puerum defert, & offert: redeunt, nec medelæ copiam primò vident. Sed mox deinde apparuit ulcera siccari, minui, evanescere: ut intra quindecim dies nihil maligni in corpore esset, specie omni morbi, cum ipso, depulsâ. ne cicatrix quidem (ô mirabile) usquam conspici potuit.

MIRACVLVM XXXIX.

Vulnus incurabile curatum.

IOANNES COVRTESIVS; inter belli administros, Antverpiæ domum habebat,. Fortè in Campaniâ nostrâ, ad Hoochstratam arcem, in rixâ aliquâ, ictus gladio punctim fuit: idq; in manu juxta pollicem, sed ita ut ad cubitum læsio & vis pertingeret, ac nervi pleriquebrachii abscinderen- Mense Iulio.

tur. Dum curatur, inflammatio supervênit; & medicantium sententia decretoria, brachium amitti atque abscindi, aut vitam debere. Ille tamen mollior ad ista, abnuere, & mortem potiùs eligere: sed ante omnia ad Divam Hallensem recurrere, & votum ei vovere. Audit ab ipso voto, & intra paucos dies sanitatem recipit, & vires: ita ut Antverpiam rediret, & inde Hallas iret. Ceterũ plena illa sanitas non fuit; manus manca, & digiti tres primores rigidi, & sine motu, manserunt. Non impotentia hæc (nos scimus) numinis, sed providentia fuit: & in partem venire Divam etiam Aspricollem voluit, aut potiùs idem Deus & Diva hîc etjam reliqua benificii ire expunctum. Venit eò, invocat: globulos, quibus preces solet persolvere, sacerdoti offert, ut sacram statuam tangant. Dum recipit, manum laxatam videt, moveri, claudi, ut anteà, & nihil ex contractione ultrà esse.

MIRACVLVM XL.

Fœda facies membrorum correcta, & congenita reductio laxata.

PLVRA ſunt, & ſciens quædam omiſi: quàm multa & ipſi, qui beneficia adepti gaudii ſui tacitâ conſcientiâ contenti, non retulerunt ad Actuarium, aut expreſſerunt? Pænè liquet, altera tanta dictis eſſe. At claudam jam (nec Diva tamen adhuc ſuum fontem:) ſed ego, inquam, claudam inſigni & nobili curatione hominis externi, quæ Belgicam famâ & admiratione ſui implevit. Erat Bruxellæ IOANNES CLEMENS, filius IACOBI, Lucernæ in mediis Helvetiis natus. Sed ad hæc loca cum patre venit, quo tempore ERNESTVS AVSTRIACVS præerat: ô Princeps bonus, & bono noſtro natus, ſi Deo viſum diuturnum eum hîc eſſe! Venit autem ipſe pater, in comitatu Poloni viri nobilis, TOBIÆ METZKVÆ, cui, in peritiâ aliquâ linguarum, pro interprete eſſet. Sed enim iſte Ioannes à nativitate clau-

dus, debilis, imò monſtrosâ quâdam facie corporis fuit. Tibiæ & pedes contracti; & antrorſum verſi in pectus: ſic ut genua injungerentur & adhereſcerent, nec eſſet digitum aut aliud immittere, tamquã nativâ concretione. Imò verò cavitas, & velut putei, apparuerunt ſub pectore, cùm ſanatus ille fuit. Idem in utroque femore, & ventri imo jungebantur. Globoſũ aliquod corpus diceres, nec ſtare, jacere, ambulare idoneum: ſedere tantùm, & ſedendo proſerpere, manuum aliquo nixu, quæ fulcris etiam juvabãtur. Hæc deformitas patri dolori, matri etiam exitio fuerat: quæ in partu obiit, cùm ventre exſecto Cæſo hic prodiit, triſti fato. Talis igitur, cum patre delatus inter impedimenta, variis Belgicæ locis cum eo fuit: ubique viſus, deteſtatione aut miſeratione, ut ingeniũ hominum erat. Pater varia tentavit, curando & corrigendo: etiã ad inclytas thermas Aquægranenſium miſit: ſed dum ibi eſt, patrem amiſit, à prædonibus interfectum. Nova calamitas. Bruxellam rediit, paternam pecuniolam cõſumpſit, benignitate alienâ deinceps

ſuſten-

ſuſtentatus: ibi, Antverpiæ, in ipsâ Bataviâ, Zelandiâ: nam & ad hæc loca errabundus ivit. Tamen religione tactus ad nos rediit, & ſtipe diuturnâ victitavit: donec moti miſeratione aliqui civium, picturæ artem diſcere ſuaſerunt, & magiſtrum repperunt. Diſcit, & inibi crebrâ famâ motus, capitur ad Divam noſtram venire, ſi fortè & ipſe opem ac ſolatium referret. Vectus eſt curru, in Sacellum repſit, culpas confeſſione & pœnitentiâ expiavit, ſacrã hoſtiam ſumpſit: & paullò pòſt, angi viſus & animo collabi, item dolores in omni corpore ſentire: deniq; ſudor à capite ad calces diffluere. Et dum conatur egredi, atque aëre refici, magis increvit morbus: manſitq; volens nolens totum diem in veſperam. Tunc ſollẽnes Divæ laudes canebantur, & ipſe ante aram: ſentitque palàm à terrâ ſe attolli, & pedes ante contortos & ligatos laxari, dejici: idque thorace, qui velabat, per vim diſrupto: & ſtatim directus, pedibus ſuis ſtetit. Ipſe attonitus: quid alii? in tantâ mutatione, animo iterùm labi & corpore viſus; ſed erigitur, in ſede collocatur, veſtes

tegen-

tegendo adferuntur, & fæminalia inducuntur. Vires deinde magis magiſque augeſſcere: ipſæ tibiæ tenues & exſuccæ, carne & ſanguine impleri. Altetum autem mirum. vulnus in capite ante dies quindecim acceperat, nec id coiverat: coivit ſponte ipſo illo tempore, & cicatricem accepit. Hæc turbis ibi viſa, hæc Lovanii cùm rediit, hæc Bruxellæ: & quis non concurrit? Audivi medicos primarios, & talium haud temerè credulos, exclamantes, *Verè hanc vim & manum Dei eſſe.*

EPILOGVS.

Finis, & pro Patriâ preces.

VERE fuit, & tua ô DIVA: porrò benefica eſſe perge, & in corpore animum etiam cura. Cura illos, qui à Deo & à te verſi, priſca ſacra & ritus deſeruerunt, novis adhæſerunt: iterùm deſerant, & tam claris ſignis moniti hîc Deum, hîc pietatem eſſe, rebus docti aſſentiantur. Et patriæ denique adflictæ, & jam extremùm pænè ſuſpirantis,

tis, miserere: quod versu seriò & calidè rogamus: audi, exaudi.

DIVA, *quæ gentes hominum, salutis*
Exsules, partu recreas beato:
Astra quæ pandis, veterumq́ mutas
Fata parentum.

DIVA, *quæ gaudens iterare dona*
Erigis lapsos, trepidisq́ robur
Addis, & servas variis periclis
Vndique cinctos.

Clamat hoc ætas vetus, ista clamat:
Belgica hoc HALLIS, GRVDIISQVE, *vidit,*
Et palàm iamnunc videt in propinquo
Colle SICHEMI.

Hìc tui vultus modica est imago,
Sed potens præsensq́ levare noxas,
Quas neget curare vel Aesculapi
Docta medela:

Cedit hìc febris mala, cedit hydrops,
Claudus hìc gressum recipit, sonorem
Surdus admittit, radios diei
Cæcus ab ortu.

Adstupet quisquis videt, & solutà
Voce mox laudans, precibus fatigat,

Vt sibi carisq́, suis vicissim
Suppetieris.
D IVA *fac nobis, miserare Belgas:*
Quos nimis sævis agitat procellis
Civicum bellum, & minitatur ipsam
Mergere navim.
Tu malis fessos releva, & favente
Pacis, indulge, recreemur aurâ:
Tunc tibi laudes, Dea, dicet omnis
Sexus & ætas.

FINIS.

APPROBATIO.

MIRA hæc Dei opera, ad invocationem, intercessionem, & honorem gloriosissimæ Virginis Mariæ facta, & jussu nostro consignata confirmataque tabulis ac testimoniis publicis, clarissimi disertissimique D. Iusti Lipsij pio stilo elaborata, luci dentur.

Matthias Archiepiscopus Mechliniensis.

LIBELLVS *iste, vt luculentam habet diuinorum operum narrationem, ita angelico elogio admodum consentanè profertur in lucem:* Etenim sacramentum Regis abscondere bonum est; opera autem Dei reuelare & confiteri honorificum est, *Tob. 12.*

GVILIELMVS FABRICIVS
Nouiomag. Apostolicus ac Archiducalis librorum censor.

MIRACVLORVM INDEX.

LECTOR,

Pag. 31. lin. 22. Scribe beneficâ. *pag. 51. in margine adde* Mense Octob. *pag. 73. in margine*, Mense Iunio.

LOVANII,
Apud HENRICVM HASTENIVM,
VRBIS & VNIVERSITATIS
Typographum.
cIↄ. Iↄc. XXIII.